



NEE, JE SPREEKT HET NIET UIT ALS AIRCO!

In het oktobernummer van HVT maakte ik nog gewag van Ferrum's hoofdtelefoonversterker OOR, nu is het de beurt aan de derde loot aan de Ferrum boom, ERCO. Feitelijk gaat het hier om een hoofdtelefoonversterker met geïntegreerde DA-converter, maar er gaat meer achter het ingetogen front schuil dan je zou vermoeden. En je spreekt het dus uit als ertso, niet als airco.

Om maar gelijk met de naam te beginnen zal ik kort uitleggen hoe de knappe koppen van Ferrum er in hemelsnaam bij zijn gekomen een naam te kiezen die de meesten onder ons op een dwaalspoor zal zetten. Ze gaan meestal niet over een nacht ijs met het creatieve proces dat aan de naamgeving voorafgaat. Voor hun eersteling, de HYPPOS, gingen ze te rade bij de Griekse mythologie, deze werd gevolgd door OOR, waar ze naar het Nederlands hebben gekeken, en voor ERCO hebben ze geput uit het Esperanto. Terwijl je ERCO schrijft, is de uitspraak dus Ertso, hetgeen Erts betekent.

Verbinden via muziek

Ferrum (Fe) is ijzer in het Latijn, erts is een grondstof waaruit, bijvoorbeeld, ijzer wordt gewonnen. In die zin is het analoog voor de pure muziek die uit dit apparaat gewonnen wordt. Maar het gaat nog een verdieping verder. De ontwerper van het Esperanto, Ludwik Lejzer Zamenhof, heeft die taal bedacht om mensen uit verschillende culturen met elkaar te verbinden.

Wat hij deed via taal, doet Ferrum met de ERCO via muziek. Tenslotte is het ook nog eens zo dat Zamenhof afkomstig is uit het gedeelte van het Russisch Keizerrijk dat nu Polen heet. Zoals ik in mijn artikel over de Ferrum OOR al eerder beschreef, zijn ze bij Ferrum (en HEM waar het spul gefabriceerd wordt) trots op de eigen geschiedenis, eigen regio en eigen competenties. Als een chefkok die zijn ingrediënten uit eigen moestuin plukt, laten zij zich inspireren door hun eigen bagage. Je kunt de producten gekscherend wegzetten als Polski-fi of Po-fi, maar zo bezien krijgen deze termen een heel eigen dynamiek. Op het idyllische af.

Succes van HYPPOS

Het succes van HYPPOS kwam bijna als een verrassing voor Ferrum. In die zin werden ze erdoor overvallen. Maar ja, op de keper beschouwd is HYPPOS niet alleen echt goed, het is categorie definiërend. Persoonlijk ken ik geen andere externe voedingseenheid specifiek voor hifi die je A: kunt instellen op het doelapparaat door merk en model te kiezen uit een interne lijst en B: waarvan je kunt spelen met de uitgangsspanning in de zoektocht naar de perfecte waarde. Los van de intrinsieke werking van HYPPOS, een ontwerp dat een hybride vorm is van een schakelende en een lineaire voeding, wordt hij met name door dat laatste gebombardeerd tot bron waarmee eigen voorkeuren kunnen worden gezocht. Uniek dus en een verklaring voor het succes en de bekroning met een EISA-award.

Succes van OOR

De strategie van Ferrum is altijd geweest om vanaf nul opnieuw te beginnen en geen kloon te worden van het merk waar ze ruim 20 jaar ziel en zaligheid in hadden gestoken, de Voldemort van HEM oftewel Mytek.



Dat was de reden om bij de basis van alle hifi, de voeding dus, te beginnen. Vanuit HYPPOS zijn ze verder gaan redeneren en werd het eerste doel een hoofdtelefoonversterker. Maar dan niet zomaar een. Waar anderen kiezen voor Zwitserse messen en complexiteit, was de weg van Ferrum er eentje van kwaliteit en eenvoud. Maar dan wel in stijl. De weg volgend van hun eigen legaat werd het ijzer stijlvol in het uiterlijk verwerkt, maar veel belangrijker nog, kozen ze ervoor functionaliteit boven complexiteit te laten gaan. Geen onnodige frutsels, alles werd in dienst gesteld van de kwaliteit en efficiëntie. In het geval van OOR betekende dit een visitekaartje op het gebied van versterkerontwerp in combinatie met de toepassing van wat met HYPPOS was geleerd. Niet alleen was dit bepalend voor de lay-out van het elektrische ontwerp, het betekende ook de introductie van de mogelijkheid OOR op te waarderen door een huwelijk met HYPPOS te faciliteren. En niet zomaar een huwelijk, nee, een huwelijk via de Ferrum Power Link, waardoor diep in het doelapparaat metingen verricht kunnen worden.



Het verwachte succes van ERCO

De hierboven beschreven strategie is één op één doorgezet in de creatie van Erco. De achtertuin (of bagage) is een nog belangrijker rol gaan spelen, door de introductie van Ferrum's eerste DAC-ontwerp in een component. Want dat is wat ERCO is. Een hoofdtelefoonversterker met DA-converter. Maar weer niet zomaar eentje. Net als beide voorgangers is ook hier Ferrum een stap verdergegaan. Je kunt je voorstellen dat de integratie van een DAC in het compacte design van deze Ferrum desktopmodellen tot enige concessies zou moeten leiden. Zeker als ook het prijspeil in het oog gehouden moet worden. Ik kan verzekeren dat

Ferrum met ERCO de perfecte balans gevonden heeft. De hoofdtelefoonversterker en het elektrische gedeelte hebben weliswaar een ietwat aangepast ontwerp, maar het is ze gelukt om de klanksignatuur én de opwaardeermogelijkheid met HYPPOS te behouden. Dat gitzwarte, die rust, de afwezigheid van welke vervorming dan ook en het gemak waarmee alles tot je komt is er gewoon en wordt alleen maar meer bij het huwen met een HYPPOS. Tel hierbij op dat de digitale poorten geoptimaliseerd zijn voor audio én dat Ferrum in samenwerking met MQA enkele verbeteringen heeft weten door te voeren in relatie tot de gebruikte





ARM-chip architectuur, en de receptuur voor het volgende succes is daar.

Van binnen en buiten

Als je ERCO bekijkt, moet je moeite doen om de verschillen met OOR te ontwaren. Het enige verschil is de gebalanceerde aansluiting voor de hoofdtelefoon die van 4-pin XLR naar 4,4mm jack gegaan is. Maar als je

beter kijkt, zie je dat de keuzemogelijkheden van de linker schakelaar is veranderd. Daar kan nu gekozen worden uit analoog, USB, optisch en coaxiaal. Ook extra is het kleine LED'je dat de status van MQA, PCM, DSD en analoog weergeeft. Kenners weten dan dat er sprake is van een interne DAC. In dit geval een ESS Sabre van het type ES9028PRO die men bij Ferrum van binnen en buiten kent. Hierboven heb ik al



beschreven dat er aan de binnenzijde toch wel degelijk een stuk magie schuilgaat, aan de achterzijde zien we dat de gebalanceerde analoge ingang heeft plaatsgemaakt voor de digitale ingangen, waardoor de stand is: één analoge ingang en drie digitale, een USB-C, een S/PDIF optisch en een S/PDIF elektrisch. Voor het overige wordt het design van OOR gevolgd en is alles achter de DAC zo gebalanceerd als het maar kan.

Voor de langere termijn

Eén ding wil ik nog wel even kwijt, voordat ik over ga naar mijn auditore bevindingen met ERCO. Ik moet het Ferrum nageven, ze begrijpen dat het succes van hun merk niet alleen afhangt van de kwaliteit van hun producten. Het gaat immers om een mix van cruciale zaken, zoals after-sales, serviceverlening bij storing of defecten, een functionele helpdesk, etc. etc. Te midden van heersende tekorten op de grondstoffenmarkt en de problematiek van de uit de pan gerezen kosten voor logistiek weet Ferrum zich echt goed staande te houden. Ze verstaan de kunst om transparant te communiceren en dat is een pluim waard. Wat ook een pluim waard is, is de verpakking. En dat bedoel ik in de ruimste zin. Niet alleen ziet de verpakking er zelf fraai uit en is deze duurzaam tot stand gekomen, ook de quick-start gids is, keurig in de Ferrum huisstijl uitgevoerd. En ook consequent doorgevoerd op de website. Dat moederbedrijf HEM zich met hun technologische vindingen inmiddels in de picture heeft gespeeld bij collega's in de audio-industrie, zet het bedrijf gelijk op de kaart als technologiebedrijf. Kortom, allemaal signalen dat Ferrum (en HEM) een club is voor de lange termijn.

Gegrepen door eenvoud

Nu ik ruim de gelegenheid heb gehad om ERCO ferm (hihi) aan de tand te voelen, moet ik bekennen dat ik echt opgelucht ben. Het bedrijf had zomaar in de commerciële valkuil kunnen vallen en kunnen produceren met alleen het oog op de achterzak. Getuige hun algehele strategie en uitvoering leek dat al niet zo te zijn, maar de kwaliteiten van ERCO bewijzen dat dat niet zo is. Eerlijkheid gebied mij te zeggen dat ERCO qua hoofdtelefoonversterker wordt overklast door het topmodel OOR, maar dat is volstrekt logisch als je bedenkt dat ERCO slechts 300 euro meer kost. Als je hoort hoe verrekte muzikaal het digitale deel presteert, én hoe dat in verhouding met het analoge deel staat, dan weet je gewoon dat ook de ERCO bedoeld is als visitekaartje van Ferrum. Geen gedoe, gewoon dat ene heel goed doen. Eenvoud troef, less is echt more. Geweldig. Nu weten we dat personal hifi en meer in de niche personal high end behoorlijk in zwang zijn. Tenminste voor audio-begrippen. Maar Ferrum laat nu met ERCO zien dat het daadwerkelijk een weg is die bewandeld kan worden. ERCO is het eindstation voor

de één, maar zal zeker ook het beginpunt kunnen zijn in de verkenning van de wonderere wereld die we high end audio noemen. Zie eerst maar eens iets beters in die prijsklasse te vinden. Dat wordt nog een lastige klus, zal ik je zeggen.

Specificaties Ferrum ERCO headphone DAC/AMP:	
Hoofdtelefoon output gain:	gebalanceerd -5,8dB, +6dB, +17,8dB; ongebalanceerd -11,8dB, 0dB, +11,8dB
Werking:	volledig gebalanceerd, gemodificeerde IC power amp
Stroom ingangen:	5,5/2,5mm DC connector center positief; FPL 4-pin DC connector van eigen ontwerp (Ferrum Power Link)
Analoge ingangen:	RCA (Consumer level; Pro option toekomstige software update)
Digitale ingangen:	USB-C (alle formaten); S/PDIF optisch (tot 24-bit/96 kHz, DoP64); S/PDIF coaxiaal (tot 24-bit/192 kHz, DoP64)
DAC-chip:	ESS Sabre ES9028PRO
PCM sample rates:	44.1 / 48 / 88.2 / 96 / 176.4 / 192 / 352.8 / 384kHz
DSD sample rates:	2.8224 / 3.072 / 5.6448 / 6.144 / 11.2896 / 12.288MHz
MQA:	decoder and renderer
DAC resolutie:	PCM tot 384k@32bit; DSD tot 256 (11.2MHz / 12.2MHz)
Hoofdtelefoon uitgangen:	gebalanceerd 4,4 mm (TRRRS); ongebalanceerd 6,35 mm (TRS)
Lijn uitgangen:	gebalanceerd XLR; ongebalanceerd RCA
Volume control:	analoog met bypass optie (alleen voor lijn uitgangen)
Frequentie response:	10Hz – 30kHz (+/- 0,05dB) 10Hz – >200kHz (+/- 1dB)
Uitgangsvermogen ongebalanceerd:	300mW aan 300 Ω; 1,7W aan 50 Ω
Uitgangsvermogen gebalanceerd:	1,2W aan 300 Ω; 6,1W aan 50 Ω
THD op gebalanceerde uitgang:	< 0,00018% / -115dB, 1mW aan 16 Ω; < 0,00018% / -115dB, 100mW aan 16 Ω
THD op ongebalanceerde uitgang:	< 0,00032% / -110dB, 1mW aan 16 Ω; < 0,00057% / -105dB, 100mW aan 16 Ω
Dynamisch bereik analoog:	130dB (A-weighted)
Dynamisch bereik digitaal:	120dB (A-weighted)
Ingangsimpedantie:	47 kΩ
Uitgangsimpedantie ongebalanceerd:	22 Ω op pre-amp
Uitgangsimpedantie gebalanceerd:	44 Ω op pre-amp
Uitgangsimpedantie Hoofdtelefoons:	< 0,3 Ω
Stroomverbruik:	idle <15 W
Power adapter:	100-240V AC tot 22-30V DC
Afmetingen (W x D x H):	21,7 x 20,6 x 5 cm
Gewicht:	1,8 kg
Prijs:	€ 2.395
Meer informatie en dealeroverzicht op www.ferrum.audio	